

<https://nrat.ukrintei.ua/review-commons-nova-model-recenzuvannya-rukopysiv/>

REVIEW COMMONS: НОВА МОДЕЛЬ РЕЦЕНЗУВАННЯ РУКОПИСІВ

The screenshot shows the Review Commons website. At the top, the logo 'Review COMMONS' is displayed in a blue serif font, with 'COMMONS' in a smaller, all-caps sans-serif font. Below the logo is the tagline 'The preprint peer review platform'. There are two buttons: a blue 'SUBMIT' button and a white 'SEE REFEREED PREPRINTS' button with a blue border. The bottom section is titled 'AFFILIATE JOURNALS' and contains a grid of logos for various journals and organizations, including Life Science Alliance, eLife, THE EMBO JOURNAL, EMBO reports, EMBO Molecular Medicine, molecular systems biology, MBoC, JCB, Biology Open, Development, Disease Models & Mechanisms, Journal of Cell Science, PLOS Pathogens, PLOS Biology, PLOS Computational Biology, PLOS Genetics, PLOS One, FEBS Journal, FEBS Letters, FEBS openbio, Molecular Oncology, BIOCHEMICAL JOURNAL, Immunology & Cell Biology, GENETICS, G3, OPEN BIOLOGY, Genome Biology, GENES & DEVELOPMENT, and JGP.

Сервіс Review Commons було створено в результаті реалізації спільного проєкту неприбуткової ініціативи ASAPbio (заснована 2015 року для просування відкритого обміну біомедичними дослідженнями, у т.ч. через розвиток практик публікації препринтів і відкритого рецензування) та Європейської організації молекулярної біології EMBO (що підтримує дослідження, публікації та розвиток наукових стандартів у галузі молекулярних наук).

Його призначення – забезпечення рецензування препринтів у галузі біологічних та медичних наук із перспективою їхнього подальшого подання до опублікування у наукових журналах. Ідея полягала в тому, щоб дозволити авторам спершу опублікувати препринт, потім отримати критику експертів, і вже з цим «рецензованим препринтом» звертатися до журналів-партнерів, які підтримують Review Commons. Стартувала ініціатива у 2019 році, а вже у березні 2021 року сервісом скористались

для отримання експертизи для 500 рукописів і виявили зацікавленість працювати з ним понад 1000 рецензентів. Автори розміщують свій рукопис у е-архіві (наприклад, у bioRxiv або medRxiv), подають заявку до Review Commons за спеціально визначеною процедурою. Після цього відбувається первинна редакційна оцінка на предмет відповідності тематиці й потенційної наявності достатніх експертів, потім визначається редактор з наукового рецензування, який запрошує рецензентів і забезпечує перший раунд рецензування. В результаті формується пакет у складі рукопису із звітами про рецензування і відповіддю автора на зауваження та пропозиції рецензента, який передається на сервер препринтів із публікацією рецензій або на запит для подальшого опублікування у науковому журналі. Рецензентів модерує команда Review Commons / EMBO Press з акцентом на такі критерії, як експертиза, репутація, географічне і вікове розмаїття. Ураховуються побажання авторів щодо виключення рецензентів, дозволено залучати «допоміжних» рецензентів-ранніх дослідників за умови, що головний рецензент відповідає за якість. Відомості про рецензентів та рецензії можуть бути передані журналу-партнеру або опубліковані. Є дані, що приблизно третина поданих рукописів, які пройшли рецензування, були опубліковані. Наразі сервіс має майже 3 десятки журналів-партнерів від EMBO Press, PLOS, eLife, The Company of Biologists тощо. Використання цього сервісу має ряд суттєвих переваг: економія часу автора (він подається до журналу вже з рецензіями, що дозволяє уникнути повторного рецензування в декількох журналах); рецензенти можуть зосередитись суто на науковому змісті, а не на «підходить чи ні до журналу»; прозорість підвищує якість рецензування та зворотного зв'язку; журнали-партнери можуть приймати рішення з меншими затримками, бо процес рецензування вже завершений. Разом із тим, не можна не вказати на ряд проблемних моментів: сервіс орієнтується на обмежене коло наукових дисциплін (біологія, медицина); у разі звернення автора до журналів, які не є афілійованими до сервісу, можливо знадобиться повторна експертиза; наразі недостатньо масштабована ініціатива та складно робити висновки про можливість у такий спосіб замінити традиційний підхід до рецензування (потрібно більше даних); немає стимулів для рецензентів; сам по собі факт позитивного проходження рецензування не гарантує автоматичного прийняття редколегією журналу, – автори мають спілкуватись з редакцією, обговорювати, переконувати й доопрацьовувати рукописи. Отже, Review Commons – цікава нова модель гнучкого та прозорого рецензування препринтів, яка має потенціал для розвитку, але не є універсальним рішенням для всіх наук і не замінює повністю традиційну систему. Це важливий елемент сучасного етапу еволюції наукової комунікації.

Детальніше:, <https://qrcode.net/qr/7jMQT>, <https://qrcode.net/qr/CtFaS>,
<https://qrcode.net/qr/DCXSZ>

Фото: скріншот

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ВідкритаНаука #НРАТ_НауковіВидання_новини
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_Бібліотекарям

2025-11-14

**Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію
академічних текстів**